

ผลของการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวทางทฤษฎีของ โรเบิร์ต เอช. เอนนิส
ที่มีต่อความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาพยาบาลつまり

ร้อยตรี เอกภูมิ เอื้อญาติ ชูชีน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-350-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019370

๑๑๗๑๒๒๔๕๙

EFFECTS OF CRITICAL THINKING TRIANING ACCORDING TO ROBERT H. ENNIS'S
THEORY ON POLICE NURSE STUDENTS' CRITICAL THINKING ABILITIES

Pol.Capt. Uayart Chuchuen

ศูนย์วิทยบรพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-350-3

หัวขอวิทยานิพนธ์ ผลของการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณตามแนวทฤษฎีของ โรเบิร์ต เอช.
 เอ็นนิส ที่มีต่อความสามารถทางการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา
 พยายามล้ำกว่า
 โดย ร้อยตำรวจเอกหญิง เอ็มญาติ ชูรัตน์
 ภาควิชา จิตวิทยา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *..... ลายเซ็น.....* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *..... ลายเซ็น.....* ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลาภุ ณ อุธยา)

..... *..... ลายเซ็น.....* อาจารย์ที่ปรึกษา
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล)

..... *..... ลายเซ็น.....* กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

..... *..... ลายเซ็น.....* กรรมการ
 (อาจารย์ ดร. ศักดิ์ มนัสศรี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทยในกรอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

ເຊື້ອຍາດີ ທູ່ຂຶ້ນ : ພລຂອງກາຣັກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມແນວທຸກໆໜີຂອງ ໂຮ. ເບີຣີຕ ເອຊ.

ເອນນີສ ທີ່ມີຕ່ວາງມາຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມຂອງນັກສຶກພາຍານາລດໍາວັຈ

(EFFECT OF CRITICAL THINKING TRAINING ACCORDING TO ROBERT H. ENNIS'S

THEORY ON POLICE NURSE STUDENTS' CRITICAL THINKING ABILITIES)

ອ.ທີປະການ : ຮສ.ຕຣ.ຫຼຸມພຣ ຍົງກິດຕິກຸລ, 114 ນັ້າ. ISBN 974-582-350-3

ກາຣັຈີຍຄວັງນີ້ມີຄຸດມຸ່ງໝາຍ ເພື່ອສຶກພາລຂອງກາຣັກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມແນວທຸກໆໜີຂອງ ໂຮ. ເບີຣີຕ ເອຊ. ເອນນີສ ທີ່ມີຕ່ວາງມາຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມຂອງນັກສຶກພາຍານາລດໍາວັຈ ກລຸ່ມຕົວຍ່າງ ເປັນນັກສຶກພາຍານາລຂັ້ນປີທີ 4 ວິທາລ້ຽນພາຍານາລດໍາວັຈ ມີກາຣັກສາ 2535 ຈຳນານ 60 ດວຍ ແນ່ນກລຸ່ມຕົວຍ່າງອອກເປັນ 2 ກລຸ່ມ ດ້ວຍວິທີກາຣັກສິດຍ່າງໜີ່ມີວິຈາຮົພາຜາມໂດຍໃໝ່ສຳຄັນກາຣັກສຶກພາຍານາລວມມາຮັດວຽກ ເປັນເນື້ອຫາ (ເຊື່ອນັກສຶກພາຍານາລດໍາວັຈໃຫ້ຊັ້ນຕອນກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມແນວຂອງ ເອນນີສ) ກລຸ່ມທົດລອງໄດ້ຮັບກາຣັກ 20 ຄວັງ ໃນຮະຍະເວລາ 5 ສັປດາທີ່ ສໍາຫັບກລຸ່ມຄວບຄຸມອ່ານ ເອກສາຮາຖາງວິຊາກາຣັກພາຍານາລທີ່ກຳທັດໄທດ້ວິທີດຸນ ເອງ ໃ້ວ່າເວລາ ເທົ່າກັບກລຸ່ມທົດລອງ ເກີບຮົບຮົມຂ້ອມມູລທີ່ສອງກລຸ່ມ ໂດຍໃໝ່ກາຣັກທົດສອບຄວາມສາມາດຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມກ່ອນແລະຫລັງກາຣັກ ແລະ ໃນຮະຍະຕິດຕາມພລ ວິເຄຣະໜ້ອມມູລດ້ວຍກາຣັກທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງໆຂອງ ຄະແນນຄວາມສາມາດຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມດ້ວຍກາຣັກທົດສອບຄ່າທີ່ (t-test)

ຜລກາຣັຈີຍພບວ່າ

1. ນັກສຶກພາຍານາລ ກລຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບກາຣັກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມ ໄດ້ຄະແນນຄວາມສາມາດຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມກ່ອນແລະຫລັງກາຣັກ ແລະ ໃນຮະຍະຕິດຕາມພລ ວິເຄຣະໜ້ອມມູລດ້ວຍກາຣັກທົດສອບຄວາມແຕກຕ່າງໆຂອງ ຄະແນນຄວາມສາມາດຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມດ້ວຍກາຣັກທົດສອບຄ່າທີ່ (t-test)

2. ກາຍຫລັງກາຣັກທົດລອງ ນັກສຶກພາຍານາລ ກລຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບກາຣັກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມໄດ້ ຄະແນນຄວາມສາມາດຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມສູງກວ່າກລຸ່ມທີ່ອ່ານ ເອກສາຮາຖາງວິຊາກາຣັກພາຍານາລດ້ວຍດຸນ ເອງ ອ່າງມີນັຍສຳຄັງທາງສົດທິທີ່ຮະດັບ .01 ແຕ່ໄມ່ພົບຄວາມແຕກຕ່າງໆຂອງຄະແນນຄວາມສາມາດຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມໃນຮະຍະກ່ອນ ເຂົ້າຮັບກາຣັກທົດລອງ ແລະກາຍຫລັງກາຣັກທົດລອງຂອງກລຸ່ມຄວບຄຸມ

3. ໃນຮະຍະຕິດຕາມພລຫລັງກາຣັກທົດລອງ ນັກສຶກພາຍານາລກລຸ່ມທີ່ໄດ້ຮັບກາຣັກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມ ແລະກລຸ່ມທີ່ອ່ານ ເອກສາຮາຖາງວິຊາກາຣັກດ້ວຍດຸນ ເອງ ໄດ້ຄະແນນຄວາມສາມາດຮັດວຽກກາຣັກສິດຍ່າງມີວິຈາຮົພາຜາມໃນຮະຍະຕິດຕາມພລ ໄມ່ແຕກຕ່າງໆກັບໃນຮະຍະຫລັງກາຣັກທົດລອງ

ກາກວິชา ..... ຈິດວິທາ
ສາຂາວິชา ..... ຈິດວິທາກາຣັກປີການ
ປຶກກາຣັກษา 2535

ລາຍນີ້ອ້ອື່ອນິສິຕີ ..... ມະລາງ ນໍາໃໝ່ ຢົດຕະ ພິບ
ລາຍນີ້ອ້ອື່ອາຈາຣຍ໌ທີ່ປັກການ ..... ປິບ ອົບຫຼາຍ
ລາຍນີ້ອ້ອື່ອາຈາຣຍ໌ທີ່ປັກການຮ່ວມ ..... ພິບ ອົບຫຼາຍ

C342887 : MAJOR EDUCATIONAL PSYCHOLOGY
KEY WORD: CRITICAL THINKING/POLICE NURSE STUDENTS/ROBERT H. ENNIS'S THEORY

UAYART CHUCHUEM : EFFECT OF CRITICAL THINKING TRAINING ACCORDING TO
ROBERT H. ENNIS'S THEORY ON THE POLICE NURSE STUDENTS' CRITICAL
THINKING ABILITIES. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. CHUMPORN YONGKITTAKUL,
Ph.D., 114 PP. ISBN 974-582-350-3

The purpose of this research was to study of the effect of critical thinking training according to Robert H. Ennis's theory on the Police Nurse students's critical thinking abilities. The subjects comprised of 60 Fourth year Police Nurse students. The students were randomly sampled into two groups of 30 students in each group. The students in the experimental groups were trained to think critically (according to Ennis's theory) by employing the content of medical nursing problems. They were trained for 20 sessions within 5 weeks. The subjects in the control group were assigned to read independently the assigned articles of medical nursing for 20 sessions within 5 weeks. All subjects were tested by resting the Ability Critical Thinking test before and after the training periods and at the end of the follow up period. The testing scores were analyzed by using the t-test. The results were as follows:

1. The students in the experimental group obtained higher post-test scores than pretest scores at .01 significance level and no significant difference was found between the pre-test scores and the post-test scores for the control group.
2. The students in the experimental group obtained higher scores for the post-test than those in the control group at .01 significance level.
3. No significant difference was found between the post-test scores and the follow up scores for the experimental group and the control group.

ภาควิชา..... จิตวิทยา
สาขาวิชา..... จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... ๒๕๓๐ (๗) รัชดา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Prof. Dr. ....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือให้คำแนะนำจาก รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมพร ยงกิตติกุล ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านเป็นเสมิอนแสงสว่าง ส่องทางให้คิชัยก้าวไปสู่ความสำเร็จ ฝ่านอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ไปได้ด้วยดี ท่านให้ทั้งความรู้ แนวคิด คำแนะนำ และเสียสละเวลาในการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่วิทยานิพนธ์ เล่มนี้ยังไม่มีปรับร่างที่ชัดเจน อีกทั้งท่านให้ความเมตตา ให้กำลังใจ ความปราณາดี และห่วงใย คิชัยเสมอมา ซึ่งคิชัยรู้สึกขอบคุณและประทับใจอย่างไม่อ姣บรรยายได้ครบถ้วน คิชัยขอกราบ ขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ประสาร มาลาภุล ณ อยุธยา ที่ให้ข้อเสนอแนะและแนวคิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในวิชาลัมมนา

ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ปริชา ช้างนวัญิน ดร. จุมพล พลวัตรชีวน พ.ต.ต. หญิง ดร. พวงเพ็ญ ชุมประดิษฐ์ ดร. กุลยา ตันติผลารชีวงศ์ และ ดร. ทักษิณ นนทบุรี ที่ช่วยตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอกราบขอบพระคุณ รศ. ดร. เดือน สินธุนันท์ประทุม ที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล

กราบขอบพระคุณ พล.ต.ต. สมศักดิ์ วิวัฒน์อนันต์ ผู้บังคับการวิทยาลัยนยาบาลตำรวจ และ พ.ต.ต. หญิง ปริดา สมทรประภูต รองผู้บังคับการ วิทยาลัยนยาบาลตำรวจ ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทำการทดลองและเก็บข้อมูล ขอขอบคุณนักศึกษาขนาด ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยนยาบาลตำรวจ เป็นอย่างมากที่ให้ความร่วมมือและให้ความสนใจเป็นอย่างดียิ่ง ทำให้ผู้วิจัยมีกำลังใจในการสอน

ขอขอบคุณ คุณพิพัลย์ สุกิน คุณเนตรพิศุทธิ์ เนคมานุรักษ์ คุณเออมร ฤทธิ์ชัยรงค์ คุณจิตติพันธ์ สงขาย รศ. หญิง ชนัดดา แນบเกษร และ ร.ต.อ. หญิง จงกล โนธิ์แดง ที่ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆ รวมทั้งให้กำลังใจ และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ คุณวราลิกา สุวิเศษ และคณะ พร้อมพี่ๆ เพื่อนๆ และน้องๆ ชาวจิตวิทยา ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณ บ้านพิทิวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนวิทยานิพนธ์ เป็นเงินจำนวน 4,100 บาท

และท้าวสุดนี้ ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของ คุณตา ร.ต.ต. ใหม่ นา苍ชัย และคุณยาย นุ้ยเมี นา苍ชัย ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของผู้วิจัย ที่ท่านได้เสียสละเวลาและภาระทางบ้านให้ผู้วิจัยได้มีเวลาศึกษาค้นคว้าและทำวิจัย และขอระลึกถึงพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน และให้ความรู้แก่ผู้วิจัยตั้งแต่นั้นเป็นปัจจุบัน

ເອົ້າຄູາຕີ ທຸ່ມ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิตติกรรมประกาศ.....	๓
สารบัญตาราง.....	๔
สารบัญภาพ.....	๕
บทที่	
1. บทนำ.....	๑
ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา.....	๑
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๗
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	๒๒
สมมติฐานในการวิจัย.....	๒๒
ขอบเขตของการวิจัย.....	๒๓
คำจำกัดความในการวิจัย.....	๒๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๒๔
2. วิธีดำเนินการวิจัยและวิธีรวบรวมข้อมูล.....	๒๕
กลุ่มตัวอย่าง.....	๒๕
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	๒๕
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๒๕
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๔๘
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๘
3. ผลการวิจัย.....	๕๐
4. การอภิปรายผลการวิจัย.....	๕๖
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	๖๖

สารนัก (ต่อ)

หน้า

รายการอ้างอิง.....	74
ภาคผนวก ก.	80
ภาคผนวก ข.	84
ภาคผนวก ค.	114
ประวัติผู้เขียน	115

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย